

De identificatieplicht van cliënten door hun adviseurs ingevolge de Wet identificatie bij dienstverlening (WID) en de meldplicht van potentiële witwastransacties ingevolge de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) bestaan inmiddels al weer twee jaar. Reden om eens te inventariseren wat er sindsdien is gebeurd en wat voor ervaring ermee is opgedaan. Tevens grijp ik de gelegenheid aan een bijdrage te leveren aan de discussie over het knelpunt geheimhouding versus meldingsplicht, en ventileer ik mijn vrees voor (naderende acties van) de toezichthouder.

Ludwijn Jaeger

Mr. B.J.G.L. Jaeger is werkzaam als advocaat-belastingkundige bij Jaeger Advocaten-belastingkundigen te Amsterdam

De identificatieplicht en de meldplicht voor adviseurs: een update

VEEL NIEUWS ONDER DE ZON?

De Wet MOT heb ik eerder toegelicht in nummer 6, 2003 van dit vakblad,¹ terwijl Ingrid Schröder een nummer later de WID beschreef.² Hoewel niet al te strikt, beoogt dit artikel een update van beide te zijn. Zijn er dan zo veel ontwikkelingen geweest die van belang zijn in de advisering van het MKB? Dat valt op zich wel mee, maar mij bekruipt ernstig het gevoel dat dit de stilte voor de storm zal blijken te zijn. Sinds de inwerking-treding van beide wetten zijn er wat praktische wijzigingen en vrijstellingen doorgevoerd ten aanzien van met name de WID. Verder is voor beide wetten een wetswijziging bij de Tweede Kamer ingediend, die onder meer voorziet in een uitbreiding ter bestrijding van de financiering van terrorisme en het opleggen van bestuurlijke boetes en dwangsommen door de toezichthouder, het Bureau Financieel Toezicht (BFT). Dit BFT is zich nadrukkelijker in het overleg gaan mengen, geeft haar eerste interpretaties vrij en heeft inmiddels een pilotonderzoek verricht. Ook heeft intussen de definitieve versie van de Richtsnoeren voor de interpretatie van de WID en de Wet MOT (de Richtsnoeren) voor belastingadviseurs en openbare accountants van de gezamenlijke beroepsorganisaties het licht gezien; daar is onlangs zelfs al een tweede herziene en bijgewerkte versie van verschenen.³ En ten slotte heeft de Nederlandse Orde van Advocaten, overigens bijzonder matige, protocollen WID en Wet MOT gepubliceerd. Hierna komen deze onderwerpen achtereenvolgens aan bod, te beginnen met de praktische wijzigingen en vrijstellingen. →

1. B.J.G.L. Jaeger, De Wet MOT: de advocaat, notaris, accountant en belastingadviseur als klikspaan, MKB/CB-adviseur 2003, afl. 6, blz. 6 e.v.
2. I.L.J.M. Schröder, Identificatieplicht van cliënten sinds 1 juni 2003 verplicht, MKB/CB-adviseur 2003, afl. 7/8, blz. 23 e.v.
3. versie 2.0 van maart 2005, (onder meer) te raadplegen en downloaden op www.nob.net.

PRAKTISCHE WIJZIGINGEN EN VRIJSTELLINGEN

Nog net vóór inwerkingtreding van de wetten, maar te laat om mee te nemen in mijn vorige artikel, is per 28 mei 2003 de uitvoeringsregeling WID gewijzigd.⁴ De wijziging komt er kort gezegd op neer dat adviesvragen van Europese advocaten en notarissen aan vakbroeders, zonder identificatie van de achterliggende cliënt kunnen plaatsvinden. Wel dient de dienstverlener zich ervan te vergewissen dat de aanvragende advocaat of notaris zelf zijn cliënt overeenkomstig de vereisten van de WID heeft geïdentificeerd. Overigens moet de aanvrager zelf wel worden geïdentificeerd.

Overeenstemming zeer gewenst

De WID en volgens mij vooral de Wet MOT hebben vergaande verplichtingen in het leven geroepen voor de diverse beroepsgroepen die adviserend optreden richting het MKB. Met name de noodzakelijke vertrouwensband met cliënten wordt wel erg op de proef gesteld als een heimelijke melding op de loer ligt. In mijn vorige artikel stelde ik al dat een melding eerder aan de orde is dan veel dienstverleners in eerste instantie zullen verwachten. Bovendien beperkt de meldplicht zich niet tot echt geboefte en overduidelijk witwassen. Het onvoldoende gevolg geven aan de administratieve verplichtingen is strafbaar (en straks ook beboetbaar), ook als er in de verste verte geen crimineel in de buurt van het kantoor te zien is geweest.

Het zou hierbij dan toch wenselijk zijn als op zijn minst tussen de toezichthouder en de gezamenlijke beroepsorganisaties overeenstemming bestaat over de uitleg van de verplichtingen. Maar de afgelopen twee jaar is die overeenstemming eerder minder dan meer geworden. Tekenend daarvoor is het volgende voorbeeld, dat is ontleend aan de antwoorden op veelgestelde vragen op de sites van respectievelijk het BFT (www.bureaufn.nl) en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB; www.nob.net): Een van die vragen luidt: 'Valt het indienen van een bezwaarschrift onder een vrijstelling in het kader van de WID en de Wet MOT?' Welnu, volgens het BFT vormt het indienen van een bezwaarschrift tegen een belastingaanslag onderdeel van de aanslagregeling en kan dit niet worden gezien als vertegenwoordiging in rechte, noch als het geven van advies voor, tijdens en na een rechtsgeding, noch als het voorkomen van een rechtsgeding. Het is daarmee niet vrijgesteld. Slechts advisering over de mogelijkheden van beroep en werkzaamheden met betrekking tot die beroepsprocedure vallen onder de vrijgestelde vertegenwoordiging in rechte. De NOB meent daarentegen dat een bezwaarschriftprocedure eveneens onder de reikwijdte van de term 'rechtsgeding' valt, omdat anders de vrijstelling ex art. 2, lid 3 en art. 4 lid 3 AMVB een dode letter zou zijn.

Er bestaat dus geen eenduidige uitleg van de regelgeving. Mijns inziens moeten de opvattingen van het BFT met de nodige scepsis worden bekeken, maar zekerheid ontleenen aan de opvattingen van de gezamenlijke beroepsorganisaties is – zelfs wanneer een antwoord met deze stelligheid wordt gegeven – tuchtrechtelijk, civielrechtelijk en in dit geval met name strafrechtelijk, hachelijk. Niet voor niets vermeldt de NOB boven elk antwoord een specifiek op deze regelgeving toegesneden algemeen voorbehoud, in de zin dat het antwoord slechts diens vrijblijvende mening is, dat het uiteindelijke oordeel aan de (tucht)rechter is en dat geen aansprakelijkheid voor het gegeven antwoord wordt aanvaard.

Elektronische uittreksels Kamer van Koophandel

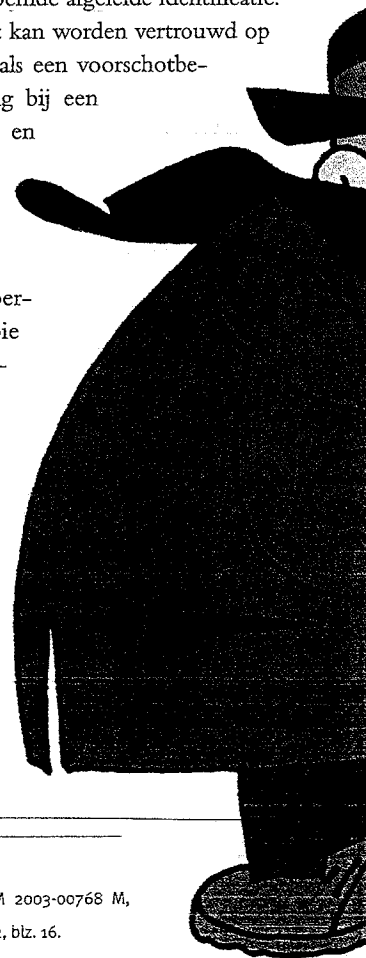
Het on line raadplegen van gegevens die bij de Kamer van Koophandel staan geregistreerd en daar vervolgens een uittreksel van maken, voldoet niet voor de WID, domweg omdat een gewaarmerkt exemplaar is vereist. Om tijd te besparen hebben de Kamers van Koophandel daartoe een Elektronisch Gewaarmerkt Uittreksel (EGU) ontwikkeld. Bij brief van 18 juli 2003 heeft het ministerie van Financiën bevestigd dat dit EGU voldoet. Er is overigens een wetswijziging in voorbereiding dat toestaat dat ook het goedkopere gewoon on line raadplegen en printen voldoet, mits het de dienstverlener zelf is die de gegevens raadpleegt en print.

Na een aanvraag voor een EGU stuurt de KvK een e-mail met het uittreksel. Daaraan is een elektronische handtekening gevoegd. Het is raadzaam deze handtekening softwarematig te valideren en vervolgens het uittreksel met handtekeningpagina te printen. Maar ook achteraf kan de echtheid nog worden gecontroleerd en bevestigd, namelijk via het toemailed van het uittreksel aan verificatie-egu@vbk.kvk.nl.

Afgeleide identificatie

Art. 4 WID bevat de zogenoemde afgeleide identificatie. Hiermee wordt bedoeld dat kan worden vertrouwd op identificatie door de bank, als een voorschotbetaling via een bankrekening bij een erkende bank is gelopen en (uiteraard) de tenaamstelling van de rekening overeenkomt met die van de cliënt. In zo'n geval is het bij een natuurlijk persoon voldoende dat een kopie van een geldig identiteitsbewijs wordt verstrekt (of het nummer van dat identiteitsbewijs) en kan identificatie 'in persoon' achterwege blijven. Hoewel de toelichting op het artikel aangeeft dat deze afgeleide identificatie niet op de dienstverleners van toepassing is, heeft het ministerie van Financiën bevestigd

4. Besluit van 28 mei 2003, nr. FM 2003-00768 M, Staatscourant 28 mei 2003, nr. 102, blz. 16.

dat ook de vrije beroepsbeoefenaren van deze wijze van identificatie gebruik mogen maken.⁵

HET WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WID EN DE WET MOT

Op 7 december 2004 hebben de vijftientig Europese ministers van Financiën een akkoord bereikt over wijziging van de richtlijn die ten grondslag ligt aan de WID en de Wet MOT. Hoewel die wijziging het Europees Parlement nog moet passeren, is de Nederlandse wetgever er weer snel bij: op 8 februari jl. is een voorstel tot wetswijziging bij de Tweede Kamer ingediend. Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat beide wetten, maar natuurlijk vooral de Wet MOT, ook gaan zien op de bestrijding van terrorismefinanciering. Verder wordt de uiterste termijn waarbinnen een melding dient te geschieden, verkort tot maximaal veertien dagen en worden de bevoegdheden van de toezichthouder aan-

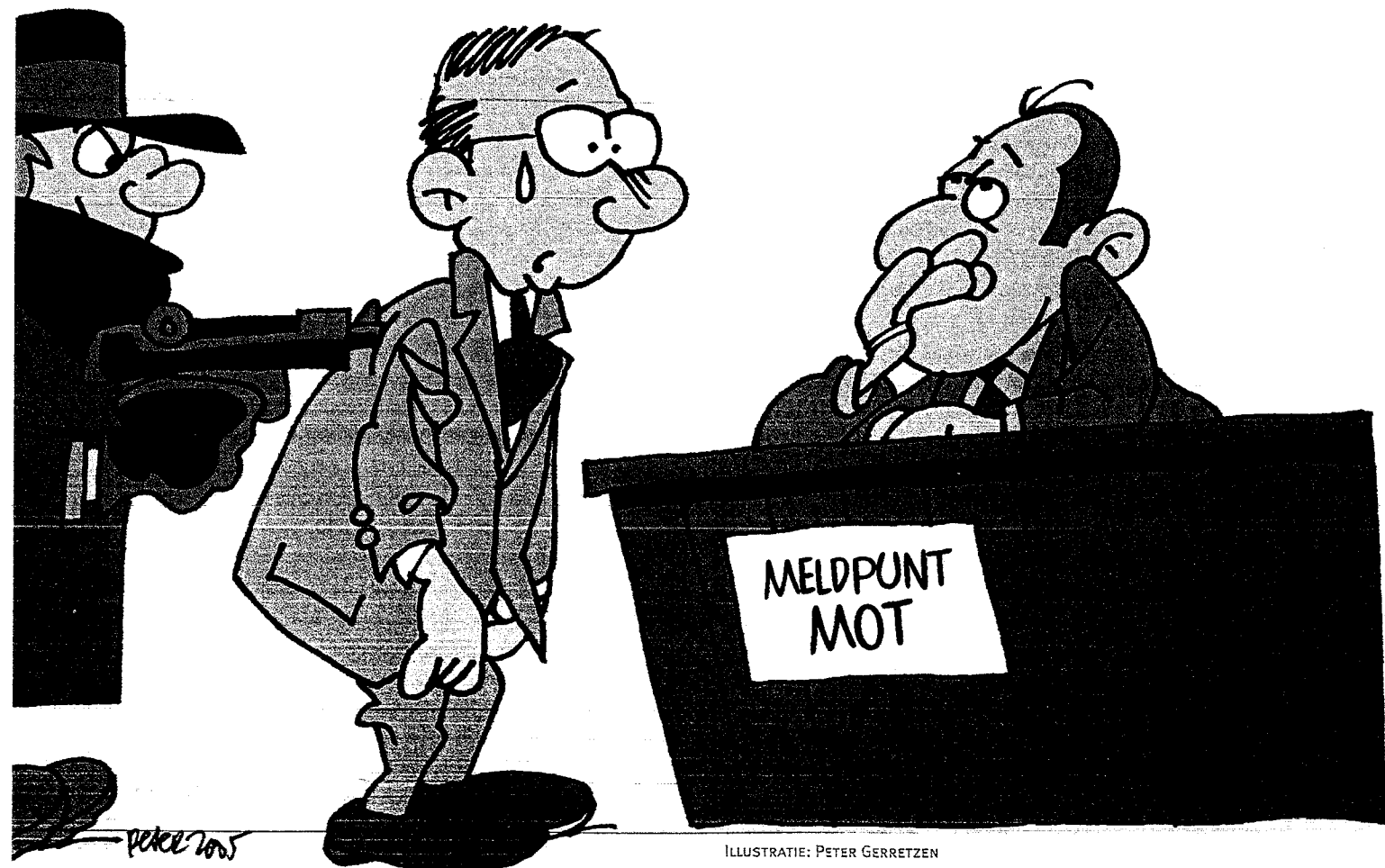
zienlijk uitgebreid. Tot slot moet de wetswijziging de administratieve lasten die met deze wetgeving zijn gemoeid, (verregaand) terugdringen. Laat ik met dit laatste beginnen.

Terugdringing administratieve lasten

Beoogd wordt de administratieve lasten van de Wet MOT met 50% te verminderen, met name door ervoor te zorgen dat er minder meldingen worden gedaan. Dat wil men bereiken via een risicogeorieënteed systeem – zo veel mogelijk werken met subjectieve in plaats van objectieve indicatoren – waarin uitsluitend bij een apert ongebruikelijke transactie hoeft te worden gemeld. Dat zou het aantal meldingen doen teruglopen tot enkele →

5. Brief d.d. 26 augustus 2003 aan de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie.

EH...SLIK...KAN IK MIJN MELDING NOG ONGEDAAN MAKEN?

ILLUSTRATIE: PETER GERRETZEN

duizenden. Feit is evenwel dat het aantal meldingen van 1999 tot en met 2003 is toegenomen van ruim 45.000 tot maar liefst ruim 177.000. Overigens is voor de juridische beroepsgroepen de risicogeoriënteerde benadering van meet af aan de grondslag van het systeem geweest; bij de vaststelling van de indicatoren voor de juridische dienstverleners, in 2003, was namelijk al op dit streven vooruitgelopen. De beoogde administratieve lastenverlichting zal dus in ieder geval voor de juridische beroepsgroepen nauwelijks effect sorteren. Sterker nog, aan het melden op basis van een objectieve indicator hoeft weinig overpeinzing vooraf te gaan, terwijl aan meldingen op basis van subjectieve indicatoren, in beroepsgroepen die geheimhouding hoog in het vaandel hebben, de nodige afwegingen vooraf zullen gaan.

De termijn van melden

Thans moet worden gemeld *onverwijld* nadat tot het oordeel is gekomen dat er sprake is van een ongebruikelijke transactie. Bij een objectieve indicator betekent onverwijld in beginsel binnen twee weken. Bij subjectieve indicatoren wordt melden binnen vier weken in ieder geval als tijdig beschouwd. Aangezien het in het huidige systeem om beginseltermijnen gaat, kunnen latere meldingen eventueel ook als onverwijld gedaan worden beschouwd.

Het wetsvoorstel brengt alle meldtermijnen terug tot een uiterste termijn van veertien dagen na de vaststelling dat het om een ongebruikelijke transactie gaat. Melding moet dus onverwijld, waarbij een melding later dan twee weken in beginsel niet meer voldoet aan het criterium onverwijld.

Uitbreiding van de meldplicht tot de financiering van terrorisme

De memorie van toelichting op de wetswijziging meldt dat tot voor kort misbruik van financiële instellingen en ondermijning van de integriteit van het financiële stelsel eerst en vooral met het witwassen van gelden in verband werden gebracht. Inmiddels is het besef doorgedrongen dat het financiële stelsel eveneens kan worden misbruikt voor de financiering van terrorisme. Omdat zulke financiering ook vaak plaatsvindt met crimineel geld, en in elk geval zo heimelijk mogelijk, is bij de bestrijding van deze financieringsstromen aansluiting gezocht bij de WID en de Wet MOT. Bij de financiering van terrorisme wordt overigens zeker niet altijd geld gebruikt dat afkomstig is van misdrijven. Hoewel het begrip van vóór deze wetswijziging is, zal de verplichting om ook *zwartwassen* te gaan melden, geen verdere discussie meer behoeven.

In de wettekst komt een nadrukkelijke vermelding van de reikwijdte van de regelgeving. Op diverse plaatsen

komt te staan dat de regelgeving het oog heeft op het voorkomen en opsporen van het witwassen van geld en het financieren van terrorisme. Bovendien wordt art. 3, onder a, Wet MOT, waar thans 'voorkoming en opsporing van – in deze wetgeving bedoelde, LJ – misdrijven' staat, uitgebreid tot 'bij algemene maatregel van bestuur aangewezen misdrijven'. Deze wijziging maakt het een stuk eenvoudiger om de reikwijdte van de regelgeving uit te breiden tot allerhande andere delicten. Of dit in het huidige, toch fors repressieve klimaat een voorbode is voor een meldplicht bij juridische dienstverleners van al hetgeen in Nederland als ongewenst wordt beschouwd, moet de tijd leren.

Extra bevoegdheden van het BFT

Het toezicht op de huidige wetgeving is voornamelijk preventief van aard en gericht op adequate implementatie en interne controle van de regelgeving. Slechts grove inbreuken op het systeem gaan het strafrechtelijk circuit in.

Hoewel volgens de wetgever de nadruk blijft liggen op preventie, worden de bevoegdheden van de toezichthouder in het wetsvoorstel fors uitgebreid. Behalve dat het BFT bij het meldpunt gegevens mag opvragen over het meldgedrag van een specifieke dienstverlener, mag het straks ook specifieke aanwijzingen geven aan dienstverleners over de implementatie van en het voldoen aan de regelgeving, alsmede over de opleiding en training van werknemers. Het opvolgen van die aanwijzingen kan worden afgedwongen via dwangsommen. Bovendien kunnen inbreuken worden beboet. Inzet van dit bestuursrechtelijk instrumentarium, aldus

de memorie van toelichting, is opportuun als de inbreuk niet een zodanige normatieve lading heeft dat strafrechtelijke afdoening geïndiceerd is. We hebben het dan dus over veelvoorkomende overtredingen van geringe ernst, die betrekkelijk eenvoudig zijn vast te stellen.

De beoogde administratieve lastenverlichting zal in ieder geval voor de juridische beroepsgroepen nauwelijks effect sorteren

De beboeting

Enigszins vergelijkbaar met de criteria en het juridische begrippenkader dat de meeste dienstverleners wel zullen kennen uit de fiscale beboeting, wordt het dus mogelijk om het kantoor waar de adviseur werkzaam is, te gaan beboeten. De hoogte van de boete wordt gekoppeld aan de omzet. De *basisboete* van € 5445 wordt vermenigvuldigd met een factor half bij een omzet van minder dan € 45.400, oplopend tot een factor vier bij een omzet van ten minste € 453.800. Als ik kijk naar het gemak waarmee in de fiscale wereld thans verzuimboetes worden

opgelegd, kan dit systeem de MKB-adviseur wel eens duur komen te staan.

Bepalingen komen er voorts over het doen van een kennisgeving, het feit dat de bestuurlijke boete wordt opgelegd bij beschikking en dat deze binnen zes weken moet worden betaald, en de toepassing van de *una via* gedachte: bestraffing sluit beboeting uit en vice versa. Voor de beboeting gaat voorts een verjaringstermijn van drie jaar gelden. Dienstverleners die zijn onderworpen aan tuchtrechtspraak kunnen overigens geen dwangsommen opgelegd krijgen, noch worden beboet. Dit geldt dus voor notarissen, advocaten en RA's. In geval van een geconstateerde overtreding door deze dienstverleners zal het BFT bij de desbetreffende tuchtrechter een zaak aanhangig moeten maken. Tot slot, maar zeker niet onbelangrijk, bevat het wetsvoorstel een *schandpaalbepaling*, in de zin dat de beboeting of het opleggen van een dwangsom ter openbare kennis kan worden gebracht.

TOENEMENDE BEMOEIENIS VAN HET BFT

Was ten tijde van de invoering van de WID en de Wet MOT op de website van het BFT over de aan deze toezichthouder toebedeelde taken nog niets te vinden, dat is nu wel anders. Het BFT ventileert daar inmiddels zijn opvattingen over bepaalde problemen, geeft tips,⁶ beantwoordt veelgestelde vragen en bevat werkdocumenten die de taak van onder meer de juridische beroepsgroepen zouden moeten vergemakkelijken. Deze werkdocumenten zijn uitvoerige vragenlijsten, waaruit in elk geval valt te destilleren waar het de toezichthouder om te doen is. Als ze een indicatie vormen voor de verplichtingen die daar kennelijk bij horen, is er bij alle kantoren nog veel werk aan de winkel en zullen de protocollen niet alleen veel uitvoeriger moeten worden, maar zal ook de aannameprocedure erg uitgebreid en ingewikkeld worden. Het BFT voert regelmatig overleg met verschillende representatieve beroepsorganisaties. Het doel van dat overleg is voornamelijk om te komen tot toezichtsarrangementen met betrekking tot de implementatie van de WID en de Wet MOT, het auditten van die implementatie en uiteraard de wijze waarop het BFT zo'n audit weer toetst.

Stappenplan

Op de website van het meldpunt staat een uitgebreid stappenplan waarmee de hele procedure van het melden uit de doeken wordt gedaan, inclusief de melding zelf. Dit stappenplan is te vinden op www.justitie.nl/mot/Meldprocedure.

PILOTONDERZOEK

In het voorjaar van 2004 heeft het BFT een pilotonderzoek verricht bij 21 kantoren. Het BFT is niet tevreden, en gelet op de uitkomsten van de pilot is dat ook wel begrijpelijk. Volgens het BFT voldeden slechts vier kantoren op correcte wijze aan de verplichtingen. Met uitzondering van de notarissen, van wie 80% voldoende scoorde bij de WID, leefden de accountants, belastingadviseurs en advocaten in ongeveer driekwart van de gevallen de verplichtingen onvoldoende na.

De accountants, belastingadviseurs en advocaten leefden in ongeveer driekwart van de gevallen de verplichtingen onvoldoende na

De score bij de Wet MOT was weliswaar iets beter – gemiddeld iets minder dan de helft had een voldoende – maar ook daarin schoten de kantoren dus tekort. Dat gebeurde met name op het punt van het signaleren van subjectieve indicatoren en het feit dat werknemers onvoldoende op de hoogte zijn van de algemene richtlijnen. Volgens het BFT moet het systeem zodanig zijn georganiseerd dat mogelijk ongebruikelijke transacties vrijwel vanzelf opvallen. Als meestvoorkomende fouten signaleert het BFT voor wat betreft de WID:

- geen identificatie;
- toezenden kopie i.p.v. identificatie in persoon;
- geen identificatie voorafgaand aan dienstverlening (men denkt erover om dit te verzachten tot identificatie voordat de dienstverlening is afgerond);
- geen vermelding van wie heeft geïdentificeerd en wanneer;
- ongeldige identificatiebewijzen en uittreksels;
- onjuiste persoon geïdentificeerd (bijvoorbeeld de vertegenwoordiger van de rechtspersoon);
- gebrekkige inspanningsverplichting bij het achterhalen van de *beneficial owner*;

En voor wat betreft de Wet MOT:

- geen melding bij een beroep op de inkeerregeling. Zo verwonderlijk is dat overigens niet, omdat ook hier de interpretatie uiteenloopt. Volgens de richtsnoeren komt melding in strijd met het feit dat in de fiscaliteit inkeer mogelijk is, waardoor melding achterwege kan blijven;
- meldplicht niet-gefiscaliseerd geld. Hiermee wordt bedoeld op de uitspraak van rechtbank Amsterdam die ik in mijn vorige artikel heb aangehaald onder het kopje 'Zwart geld'. Inmiddels heeft het hof in zijn uitspraak een wat afgezwakte motivering opgenomen; bepleit kan worden dat geparkeerd geld van legale oorsprong buiten de meldplicht valt;

6. Waaronder de tip om (anoniem) onjuiste of niet-naleving, alsmede betrokkenheid bij witwassen van collega-dienstverleners te melden.

Een naberechtigde inval van het BFT

Bij de constatering dat de plichten ingevolge de WID en de Wet MOT onvoldoende tot de juridische dienstverleners zijn doorgedrongen – althans, dat onvoldoende maatregelen zijn getroffen – komt de constatering van het meldpunt dat de beroepsgroepen weinig melden.⁷ De belastingadviseurs hebben zelfs geen enkele melding gedaan. Het BFT heeft daarover zijn bezorgdheid uitgesproken. De naar schatting 20.000 kantoren die onder genoemde wetgeving vallen, vertegenwoordigen toch een vrij omvangrijke groep meldingsplichtigen, maar in 2003 hebben ze slechts 51 meldingen gedaan. Daarvan is 55% als verdacht aangemerkt, terwijl het gemiddelde 21% is. Waaraan de wetgever overigens de positieve conclusie verbindt dat melden op basis van subjectieve indicatoren blijkaar werkt.

Uit de wereld van de dienstverleners komen dus de meest van belang zijnde meldingen, maar die dienstverleners melden niet alleen weinig, ze lijken zich ook onvoldoende bewust van hun verplichtingen. Daarnaast verschijnen in de media met enige regelmaat toch ook berichten over juridische dienstverleners die betrokken zijn bij witwassersij. Intussen proberen de beroepsorganisaties de interpretatie van de regels voortdurend op te rekken, terwijl ook het realiseren van goede afspraken over toezicht niet erg opschiet. Dit alles vormt naar mijn mening een goede voedingsbodem om nieuwe meldingsplichtigen eens flink wakker te schudden. Een doeltreffende methode zou wel eens kunnen zijn om het BFT een aantal invallen bij diverse dienstverleners te laten plegen, waarbij wordt getracht zo veel mogelijk media-aandacht te genereren. Ik sluit niet uit dat men bij het BFT met deze gedachte speelt.

- vastlegging afweging niet-melden (daarover verder op meer);
- niet melden van ‘voorgenomen’ ongebruikelijke transacties;
- onvoldoende inzicht in het doel van de transactie.

HET KNELPUNT GEHEIMHOUDING VERSUS MELDPlicht

In het kader van de hier besproken regelgeving wordt veel geschreven en gesproken over de vertrouwelijkheid en de geheimhouding. De bevoegdheden van de toezichthouder zijn geregeld in hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht. Deze voorziet onder meer in het toegang verschaffen tot ruimten, inzage verlangen in dossiers en

dergelijke. Het BFT wordt het daarbij erg makkelijk gemaakt. In alle mij bekende protocollen, in de richtsnoeren en ook in eerderevermeld ‘foutenlijstje WID’ staat de aanbeveling, c.q. de zorgplicht om aantekeningen te maken van zaken die niet worden gemeld. Daar kan het BFT dus gebruik van maken. Anderzijds kan het, gelet op de mogelijke consequenties van een onjuiste afweging, ook voor de dienstverlener handig zijn om bijvoorbeeld jaren later nog de achtergronden van die afweging boven water te kunnen halen. Dat kan immers zijn verweer ten goede komen.

Bij alle zaken die wel aanleiding zijn om een interne *compliance officer* te benaderen, maar uiteindelijk niet meldenswaard worden bevonden, moet volgens mij per definitie de vertrouwelijkheid prevaleren. Met het maken van een interne notitie is die echter niet gewaarborgd. Sterker nog, het zijn waarschijnlijk de eerste documenten waar het BFT naar vraagt. De door een kantoor te maken afweging of iets moet worden gemeld, lijkt mij bij uitstek een vraagstelling die valt onder het bepalen van de rechtspositie. Zodra deze vraag derhalve aan een verschoningsgerechtigde buiten het eigen kantoor wordt gesteld – met bijvoorbeeld de bedoeling om advies te krijgen over de boete- en/of strafrechtelijke implicaties van al dan niet melden – meen ik te kunnen bepleiten dat dit advies niet mag worden ingezien. Daarmee worden meerdere vliegen in één klap geslagen: de redenen voor niet-melden blijven vertrouwelijk, eventuele vertrouwelijke informatie van de cliënt blijft beschermd, en is het advies onjuist, dan biedt naleving daarvan argumentatie voor verval en of matiging van de straf of boete wegens de zorg van het inwinnen van advies en de eventuele aanwezigheid van het daarin vervatte pleitbare standpunt. Is het advies domweg slecht, dan biedt – tot slot – de aansprakelijkheidsverzekeraar van de verschoningsgerechtigde mogelijk uitkomst.

7. Ontleend aan het jaaroverzicht 2003 Meldingen Ongebruikelijke Transacties van het ministerie van Justitie.

Ten slotte

Het BFT zal er veel aan gelegen zijn om, op welke wijze dan ook, ervoor te zorgen dat de implementatie van de regelgeving verbetert. De bij de diverse beroepsorganisaties aangesloten kantoren zullen op termijn aanbevelingen voor die implementatie ontvangen en er zullen stelsels voor audits en dergelijke worden opgesteld. De NOB is bijvoorbeeld bezig met een systeem van zelfcertificatie. En de Nederlandse Orde van Advocaten kwam in februari jl. met protocollen voor de WID en de Wet MOT. Echt handig voor een administratieve implementatie van de regelgeving zijn die protocollen overigens niet. Veel vollediger in dit kader zijn de richtsnoeren – in maart 2005

verscheen versie 2.0 – van de Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs, het Koninklijk Nederlands Instituut voor Registeraccountants, de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs. Hoewel ook deze richtsnoeren geen aanbevelingen bevatten voor de aanpassing van een standaard aannemeprocedure, een identificatieprotocol en/of een meldingsprotocol, komen ze zeer goed van pas bij vragen over (de interpretatie van) de regelgeving, de daaruit voortvloeiende verplichtingen en de wijze waarop daaraan kan worden voldaan.